

Ο ΙΩΒ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ*)

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΩΒ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰώβ εἶπεν·
2 Εἶναι καὶ σήμερον ἀπειθής καὶ ἀνένδοτος ὁ ὀδυρμός μου,
καὶ ἡ χεὶρ μου εἶναι βεβαρημένη καὶ ἀνίσχυρος ἐπὶ τοῦ στεναγμοῦ μου.
3 Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἐγνώριζον ποῦ καὶ πῶς νὰ εὔρω αὐτόν,
καὶ νὰ ἠρχόμην μέχρι τῆς ἕδρας αὐτοῦ!
4 Θὰ ἀνέπτυσσον πρὸ αὐτοῦ τὸ δίκαιόν μου,
καὶ θὰ ἐπλήρουν τὸ στόμα μου ἀποδείξεων.
5 Θὰ ἐγνώριζον τοὺς λόγους οὗ· θὰ ἀντέτεινέ μοι,
καὶ θὰ κατενόουν τι αὐτὸς θὰ μοι ἔλεγεν.
6 Καὶ θὰ ἡξίου, ἐπὶ τῷ μεγέθει τῆς ἰδίης δυνάμεως ἐρειδόμενος, νὰ
δικασθῆ μετ' ἐμοῦ;
Ἄλλ' ὄχι, ὡς δίκαιος, δὲν θὰ ἀπέβλεπεν εἰ μὴ πρὸς ἐμὲ αὐτόν.
7 Οὕτω μόνον, ἄνθρωπος δίκαιος θὰ διεδικάζετο πρὸς αὐτόν,
καὶ ἐγὼ διὰ παντός θὰ ἀπηλλαττόμην τοῦ κοιτοῦ μου.
8 Πλὴν εὐρίσκειται ποῦ καὶ πῶς;
Ἴδου πορεύομαι εἰς τὰ πρόσω, καὶ δὲν ὑπάρχει,
πορεύομαι εἰς τὰ ὀπίσω καὶ δὲν παραιτηθῶ αὐτόν.
9 Ἀριστερὰ ὅταν ἐργάζεται, δὲν ἀντιλαμβάνομαι αὐτοῦ,
δεξιὰ ὅταν ἀποκλίνει, δὲν βλέπω αὐτόν.
10 Ναί, γίνεται ἀνεύρετος, διότι γνωρίζει τὴν πολιτείαν μου,
ἔχει με δεδοκίμασμένον· γνωρίζει ὅτι θὰ ἐξηρχόμην ὡς χρυσός.
11 Διότι συνεκράτουν τοὺς πόδας μου ἐν οἷς αὐτὸς διέγραψεν ἴχνησιν,
ἐτήρουν αὐτοῦ τὴν ὁδὸν οὐδὲ ἐξέκλινα αὐτῆς.
12 Ἀπὸ τῆς ἐντολῆς τῶν χαλεῶν αὐτοῦ δὲν ἀπέστην,
ὑπὲρ τὸν νόμον τὸν ἐμὸν¹ ἐφύλαττον τοὺς λόγους τοῦ στόματος αὐτοῦ.
13 Ἄλλ' εἰς μάτην! Ἄλλ' αὐτὸς ἐμμένει ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ.
Τίς δὲ δύναται νὰ ἀποτρέψῃ αὐτόν ἀφ' οὗ ἅπαξ ὤρισεν;
Ὅ,τι ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ταῦτο καὶ ποιεῖ.
14 Ναί, ἐκτελεῖ ὅ,τι ἔχει παρ' ἑαυτῷ ὠρισμένον περὶ ἐμοῦ,
ὅπως καὶ ὅσα τοιαῦτα πολλὰ ὁμοίως παρ' αὐτῷ ὠρισμένα.
15 Διὰ τοῦτο εἶμαι ἐκπεληγμένους ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,

*) Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους σ. 137.

1. Ἄλλω· ἀνέγνωσαν καὶ ἠρμήνευσαν οἱ Ο' (ἐν τῷ κόλπῳ μου ἔκρυψα) = ἐνεσχερνίσθην. Ὡς ἔχει νῦν ἐν τῷ ἑβραϊκῷ, δηλοῦται ἡ προτίμησις τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ παρὰ τὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ βασιλεύοντα νόμον τῆς ἁμαρτίας, ὡς λέγεται ἐν Ρωμ. 7, 13.

- καὶ μόνη ἢ σκέψις πληροῖ με τρόμου ἀπ' αὐτοῦ
 16 Οὕτως ὁ Θεὸς ἀπεχαίνωσέ μου τὴν καρδίαν,
 καὶ ὁ Πανσθενὴς ἐθοροῦβησέ με.
 17 Ναί, τοῦτο εἶναι τὸ περιάγον με εἰς ταραχὴν καὶ κατάπληξιν,
 οὐχὶ τὸ σκότος τῆς συμφορᾶς,
 οὐδὲ ὁ περικαλύψας με ζόφος τῆς τάλαιπωρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

- 1 Διὰ τί ὁ Ὑψιστος δὲν ἔχει ἐπιφυλάξει καιροὺς κρίσεως;
 καὶ πῶς οἱ θεοσεβεῖς δὲν ἐπιζῶσι τὰς ἡμέρας ταύτας;
 2 **Πόσοι** δὲν μετακινουσι τῶν ἰδίων κτήσεων τὰ ὄρια;
 πόσοι δὲν ἀρπάζουσιν ἀγέλας ξένας καὶ ἀδεῶς βόσκουσιν αὐτάς;
 3 **Πόσοι** δὲν ἀπάγουσι τοῦ ὄρφανοῦ τὸν ὄνον,
 καὶ ὡς ἐνέχυρον λαμβάνουσι χήρας γυναικὸς τὸν βούν¹;
 4 **Πόσοι** δὲν ἐξαναγκάζουσιν ἀσθενεῖς μὲν νὰ ἐκτραπῶσι τῆς δημοσίας
 ὁδοῦ,
 δυστυχεῖς δὲ τῆς γῆς νὰ ζητῶσι καταφύγια ἀνὰ τὰ ὄρη;
 5 Οὕτω, κατ' ἀνάγκην ἐξέρχονται εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν ὡς θναγοὶ,
 ἀναζητοῦντες τροφήν, πρὸς διατροφήν ἑαυτῶν καὶ τῶν ἰδίων τέκνων,
 χρησιμοποιοῦντες αὐτὴν τὴν ἔρημον καὶ ἄγονον γῆν.
 6 Καὶ θερίζουσι μὲν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ ὡς ἴδιον,
 ὡς οἰκεῖον δὲ τρυγῶσιν ἀμπελῶνα ἔκνομον (μὴ ἀνήκοντα αὐτοῖς¹).
 7 Εἶναι ἠναγκασμένοι γυμνοὶ νὰ διέρχωνται τὴν νύκτα ἄνευ ἐνδύματος,
 καὶ τὸ ψῦχος νὰ ὑπομένωσιν ἄνευ σκεπάσματος,
 8 Νὰ βρέχωνται ὑπὸ ὄμβρων ὄρεινῶν,
 καὶ ἔλλείψει σκέπης βράχους νὰ ζητῶσι καὶ νὰ περιπτύσσωνται.
 9 **Πόσοι** δὲν ἀρπάζουσιν ὄρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ,
 καὶ δὲν λαμβάνουσιν ὡς ἐνέχυρα τὰ τοῦ πένητος;
 10 Πόσοι δὲν ἀναγκάζουσι γυμνοὶ μὲν νὰ ὀδοιπορῶσιν ἄνευ ἐνδύματος,
 πεινῶντες δὲ νὰ φέρωσι δράγματα,
 11 καὶ ἐντὸς τῶν ἰδίων αὐτῶν κτήσεων νὰ διψῶσιν,
 ἔλαιοτριβοῦντες καὶ ληνοπατοῦντες;
 12 Ὡς θνήσκοντες, εἰς ἀγανακτῆσεως νὰ στενάζωσιν,
 καὶ ὡς πληττόμενοι τὴν ψυχὴν νὰ ἐπικαλῶνται βοήθειαν,

1. Τὰ ἐν τοῖς στίχοις τούτοις ὑπαινισσόμενα ἀπληστίας καὶ ἀπανθρωπίας ἔργα εἶναι καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαγορευόμενα, πρβλ. Δευτερον. 19,14-24,6. 10—12,17. καὶ ἄλλα.

- χωρὶς νὰ τύχη προσοχῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸ ἀδίκημα;
- 13 Οἱ αὐτοὶ οὗτοι γίνονται ἐκ τῶν ἐπανισταμένων κατὰ τοῦ φωτός,
ὡς ἀφροντιστοῦντες περὶ τῶν ὁδῶν τοῦ Θεοῦ,
καὶ ὡς μὴ ἐμμένοντες ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ.
- 14 Ὅστις ἐγείρεται ὡς ἀνδροφόνος τὴν αὐγὴν
καὶ φωνεῦει τὸν πτωχὸν καὶ τὸν πένητα,
ὁ αὐτὸς γίνεται τὴν νύκτα κλέπτης καὶ τοιχωρῦχος.
- 15 Καὶ τοῦ μοιχοῦ ὁ ὀφθαλμὸς ἀναμένει τὴν ἐσπερινὴν δροσόσιν,
ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι θὰ διαφύγη οὕτω πᾶν βλέμμα,
καὶ ὅτι τὸ σκότος θὰ ἔχη ὡς ἐπικάλυμμα πρὸ προσώπου.
- 16 Τοιουτοτρόπως καὶ ἐκεῖνοι ἐν σκοτίᾳ διορῦσσουσιν οἰκίας,
ὄσας ἐν καιρῷ ἡμέρας (ἐσφραγίσαντο) ἐσημείωσαν ἑαυτοῖς.
- 17 Φωτὸς ἔννοιαν δὲν λαμβάνουσιν οἱ τοιοῦτοι.
Ἡ πρωτὰ εἶναι σκότος βαθὺ δι' αὐτούς,
ἀναλογιζομένους τῆς νυκτὸς τοὺς τρόμους.
- 18 Ἄλλ' ἐνιστάμενος θὰ εἴπῃς. Naí·
φαίνονται μὲν κοῦφοι, καὶ φέρονται λείως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν
[ὕδατων,
ἔχουσιν ὅμως κατηραμένον τὸν κλῆρον ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ δὲν βαδίζουσι τὴν εἰς (ἀμπέλους) εὐδαιμονίαν ἄγουσαν.
- 19 Ὅπως ξηρασία καὶ καύσων ἀφανίζουσι τῆς χιόνης τὰ ὕδατα,
οὕτως ὁ ἄδης θὰ ἔξαφανίσῃ τοὺς ἡμαρτηκότας.
- 20 Θὰ λησμονηθῶσι μὲν ὑπὸ τῆς μήτρας, τῆς πρὶν ἐχθρευάσης αὐτούς,
θὰ ἀποβῶσι δὲ σκολήκων θήλασμα καὶ ἐντρούφημα.
Θὰ ἐκλίπη πᾶσα μνεία αὐτῶν,
καὶ ὡς ξύλον θὰ συντριβῆ ἡ ἀδικία αὐτῶν.
- 21 Θὰ εἴπῃς, ὅτι ὁμοιάζουσι πρὸς ἄνθρωπον,
συζῶντα στεῖρα, ἧτις δὲν δύναται νὰ τίκῃ,
καὶ χήρα γυναίκα, ἣν δὲν δύναται νὰ εὐεργετήσῃ·
- 22 Ὅτι εἶναι ὡς ἄνθρωπος, ὅστις κατάρθωσε μὲν
νὰ σύρῃ τοὺς ἰσχυροὺς (ταύρους;) διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ
νὰ ἀνεγερθῆ, ἄνευ ὅμως ἐλπίδος ὅτι ἠσφάλισε τὴν ζωὴν.
- 23 Θὰ εἴπῃς, ὅτι δέδοται μὲν αὐτῷ ποῦ νὰ στηριχθῆ ἀσφαλῶς,
καὶ νὰ ἔχη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰ κινήματα ἐκείνων,
- 24 ἀλλ' ὅτι μόλις ὑποῦνται ἐπ' ὀλίγον, καὶ ἐκλείπουσιν,
καταδύονται ὅπως ὄλοι, συναρπάζονται,

καὶ ὡς στάχυος κορυφαὶ ἀποθερίζονται ¹.

- 23 Ἐὰν ὅμως ἄλλως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα καὶ ὄχι οὕτως,
τίς θὰ μὲ διαψεύσῃ καὶ θὰ ἐξουθενώσῃ τοὺς λόγους μου;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ΄.

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ Βαλδὰδ ὁ Σουχίτης εἶπεν·
2 Αὐτὸς ἔχει τὸ κράτος καὶ ἐμπνέει τρόμον,
αὐτὸς εἶναι ὁ εἰρήνην ἐν τοῖς ὑψηλοῖς αὐτοῦ διενεργῶν.
3 Ἀναρίθμητα εἶναι τὰ ἀγήματα αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ τίνα δὲν ἐπιφαίνει τὸ φῶς αὐτοῦ;
4 Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν βροτὸς νὰ δικαιωθῇ παρὰ τῷ Θεῷ,
καὶ γεννητὸς γυναικὸς νὰ εὐρεθῇ ἀγνὸς παρ' αὐτῷ;
5 Ἰδοὺ καὶ ἡ σελήνη αὐτὴ δὲν εἶναι ὅλως φαινή,
οὐδὲ οἱ ἀστέρες εἶναι καθαροὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ.
6 Πόσον ὀλιγότερον δύναται νὰ εἶναι τοιοῦτος ὁ ἄνθρωπος ἢ εὐλή,
καὶ υἱὸς ἀνθρώπου ὁ σκώληξ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ΄.

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰώβ εἶπεν.
2 Πόσον ἀνεδείχθης ἐπίκουρος τοῦ ἀδυνάτου.
καὶ βοηθὸς τοῦ ἔχοντος ἀσθενῆ τὸν βραχίονα!
3 Πόσας ἐδαψίλευσας συμβουλάς τῷ ἀσώφῳ,
καὶ πόσην σύνεσιν ἐγνώρισας ἀφθόνως τῷ ἀσυνέτῳ!
4 Τίνος ἄραγε λόγους ἀπήγγειλας,
καὶ πνοὴ τίνος ἐξῆλθεν ἀπὸ σοῦ;
5 Οἱ γίγαντες τρέμουσιν Αὐτὸν ὑποκάτωθεν τῆς ἀβύσσου,
φρίττουσιν αὐτὸν οἱ ἐκείνοις συνοικοῦντες ἐν τοῖς καταχθονίοις ².

1. Ἡ πρὸς τὴν ὄλην ἀκολουθίαν τῆς συζητήσεως συνάδδουσα ἐκδοχὴ τῶν στίχων τούτων (13—24), εἶναι ἡ ὡς ἀνω δοθεῖσα. φρ. ἐνστάσεων ἐν εἰδει ἀνθυποφορᾶς προβαλλομένων καὶ διαλυομένων ὑπ' αὐτοῦ.

2. Ἐν τοῖς προλαβοῦσι (1—4) στίχοις σκώψας ὁ Ἰώβ τὸν Βαλδὰδ ὡς καινὰ τίνα καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγνωστα διδάσκοντα, ἐφεξῆς προβαίνει αὐτὸς εἰς τὴν ἔξορσιν τῶν τῆς θείας μεγαλειότητος καὶ παντοδυναμίας, λέγει δὲ ὅτι ὁ Ὑψιστος εἶναι φέβος καὶ τρόμος οὐ μόνον τῶν ἐν οὐρανοῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς καταχθονίοις, τῶν ἑφασίμ, τῶν ὑπάρξων ἐκείνων, ὅσοι ἐν εἰδει *σκιῶν ἀσθενῶν* (ἀμενηνῶν) ἀσώματοι τηροῦνται ἐν τῷ Ἄδῃ, οἰο-
δήποτε καὶ ἂν ἦσαν ζῶντες ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε κραταιοὶ καὶ ἰσχυροί, ὡς ἄλλοι γίγαντες τῶν παροφημένων αἰῶνων (πρβλ. Γεν. 6,4), εἴτε καὶ ὡς ἄλλοι βρο-

- 6 Εἶναι γυμνὸς καὶ ἀναπεπταμένος ὁ ἄδης ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
οὐδὲ ἔχει τι πρὸ αὐτοῦ πρόβλημα καὶ προκάλυμμα ὁ τόπος τῆς ἀπω-
[λείας.
- 7 Ἐκτείνει ἐπὶ τοῦ κενοῦ τὰ ἀρκτῶα,
τὴν δὲ γῆν κρεμᾶ ἐπὶ οὐδενὸς στερεοῦ.
- 8 Συμπυκνοῖ ὕδατα ἐντὸς τῶν νεφῶν αὐτοῦ,
καὶ ἡ νεφέλη δὲν διαροήγνυται ὑπ' αὐτά.
- 9 Πρὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ προβάλλει τὴν νεφέλην αὐτοῦ,
ταύτην ἀνελίσσει ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐκπετάννυσι
- 10 Κύκλον περιέγραψε περὶ τὰ ὕδατα,
τὸ ὄριον τὸ διαχωρίζον τὸ σκότος ἀπὸ τοῦ φωτός.
- 11 Τοῦ οὐρανοῦ οἱ *κλονες*, (*δρη*—*δρηλά*) σαλεύονται,
καὶ ἔντροποι καθίστανται ἀπὸ ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ.
- 12 Ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἀναταράσσει τὸ πέλαγος,
καὶ ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ συσσεῖει ὑπερφίαλα κήτη.
- 13 Λαμπρύνει τὸν οὐρανὸν ἡ πνοὴ αὐτοῦ,
ἡ δὲ χεὶρ αὐτοῦ διέτρωσε τὸν ταχύστροφον *δράκοντα*¹.
- 14 Τοιαῦται, ἀκροθιγῶς εἶπαν, αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ,
καὶ δὲν εἶναι ἡ ἀπλοῦς ψίθυρος ὅσα περὶ αὐτοῦ ἀκούομεν λεγόμενα.
Αὐτῆς δὲ τῆς βροντῆς τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ τίς θὰ δυνηθῆ νὰ λάβῃ
διάγνωσιν;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

- 1 Συνεχίζων ὁ Ἰώβ τὴν ἑαυτοῦ διάλεξιν εἶπεν.
- 2 Ναὶ μὰ τὸν Θεόν, τὸν ἀποστερήσαντά με τοῦ δικαίου μου,
καὶ μὰ τὸν Ὑψιστον, τὸν πικραίνοντά τὴν ψυχὴν μου,
- 3 ναί, κατὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐν ὧσιν θὰ ἀναπνέω,
καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ θὰ εἶναι εἰς τοὺς μυκτῆράς μου,
- 4 τὰ χεῖλη μου δὲν θὰ ἐκφέρωσιν ἀδικίαν,
καὶ ἡ γλῶσσά μου δὲν θὰ μελετᾷ δολιότητα,
- 5 Μὴ γένοιτο ἐγὼ νὰ δικαιώσω ποτὲ ὑμᾶς,

τοὶ (Ἦσ. 14,9 κ. ἐξ. ψαλ. 87,5). Εἶναι ζήτημα ἂν ὑπὸ τοὺς *ἐνοίκους* τοῦ
ἄδου νοητέοι καὶ οἱ *πονηροὶ ἄγγελοι*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς *ἀγαθοὺς* τοὺς
ἐν οὐρανοῖς.

1. Νοεῖτω *ἀστερισμός* τις, οὗτω καλούμενος (*δράκων* ἢ *δρις* ἐκ τῶν τοῦ
Βορείου ἡμισφαιρίου, κατὰ τὴν μυθολογίαν τῶν ἀρχαίων λαῶν θεωρούμενος
ὡς αἴτιος τῶν ἐν οὐρανοῖς ἐπισυμβαινόντων συσκοτασμῶν (πρβλ. κεφαλ. 3,8).

- Ἔως οὗ ἐκπνεύσω, δὲν θὰ παύσω διεκδικῶν τὴν ἀκακίαν μου.
- 6 Θὰ ἀντέχωμαι τῆς δικαιοσύνης μου, θὰ ὑποστηρίξω αὐτήν, οὐδεμίαν δὲ τῶν ἡμερῶν μου θὰ ὄνειδίζῃ μοι ἡ καρδιά μου.
- 7 Ἔσται (μοι) ὡς ἀσεβῆς ὁ ἐναντίος μου (ὁ τὸ ἐναντίον ἰσχυριζόμενος), καὶ ὡς πονηρὸς ὁ ἀντίπαλός μου.
- 8 Διότι ἄνθρωπος (ὑποκριτῆς) ἀνόσιος, οἷος λογίζομαι, τίνα θὰ ἔχη ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεόν, ὅταν ὁ Θεὸς ἀποκόψῃ, ὅταν ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ;¹
- 9 Μήπως θὰ ἐπακούσῃ ὁ Θεὸς τῆς κραυγῆς αὐτοῦ, ὅταν θὰ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ θλίψις;
- 10 ἢ θὰ εὐφραίνεται ἐπὶ τῷ Ὑψίστῳ, ἐπικαλούμενος τὸν Θεὸν ἐν παντὶ καιρῷ;²
- 11 Θέλω νὰ διδάξω ὑμᾶς περὶ τῆς (χειρὸς=) ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ. δὲν θὰ ἀποκρύψω ἀφ' ὑμῶν τὰ περὶ τῶν βουλῶν αὐτοῦ.
- 12 Πεῖραν τοῦ πράγματος ἔχετε βεβαίως καὶ ὑμεῖς πάντες, πρὸς τί δὲ νὰ κενολογήτε καὶ νὰ ματαιοποιήτε;
- 13 Αὕτη ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ μερὶς τοῦ ἀσεβοῦς παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ τοῦτον παρ' αὐτοῦ ἔλαχον κληῖρον οἱ ὕβρισται καὶ υπερφίαλοι.

1. Ἄλλ' αὐτός, καὶ μετὰ τὰ παθήματά του, διατελεῖ ἔχων τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδα. Ἄρα δὲν εἶναι ὑποκριτῆς (=ἀνόσιος).

2. Ἀφ' οὗ καὶ ἐν τοῖς προλαβοῦσι τοῦ κεφαλαίου τούτου (2—10) στίχοις ἐπέμενεν ὁ Ἰώβ καὶ ἅπανι ἐξαιρῶν τὴν ἑαυτοῦ ἀθρότητα, ἐν τοῖς ἐξῆς (11—28) φαίνεται συμφωνῶν τοῖς ἀντιφρονούσι καὶ ἐλέγχουσιν αὐτὸν τρισὶ φίλοις αὐτοῦ, καὶ παραδεχόμενος ὅτι πράγματι οἱ ἀσεβεῖς, ὡς εὐρισκόμενοι ὑπὸ τὴν θεῖαν ὀργήν, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι καλὸν κατάντημα, καὶ τοῦτο παρ' ὅσα πρὶν ὁ αὐτὸς (κεφ. 12,6. 21,7 κ. ἐξ. 24,1 κ. ἐξ.), ἀντιλέγων ἐκεῖνοις, ὑπεστήριξεν, ὅτι εἶναι φαινόμενον σὺνηθες τοῦ ἀνθρωπίνου βίου νὰ εὐδοκίμῳσι καὶ νὰ εὐδαιμονῳσιν οἱ ἀσεβεῖς. Ἡ τοιαύτη εἰς ἑαυτὸν ἀντίφασις τοῦ Ἰώβ δὲν διέφυγεν ὡς εἰκὸς τὴν προσοχὴν τῶν ἐρμηνευτῶν, καὶ παρέσχεν εἰς πολλοὺς ὑπονοίας καὶ περὶ διαφθοράς, καὶ περὶ ἐπεξεργασίας μεταγενεστέρως τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Ἰώβ κατ' ἀρχὴν ἠρνεῖτο πᾶσαν τῆς θεῖας δικαιοσύνης ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ ἀσεβοῦς, διὰ τοῦτο ἡ φαινομένη ἀντίφασις δύναται νὰ λυθῇ ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Ἰώβ, ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τῆς ἰδίας συνειδήσεως πεπορθῶς περὶ τῆς ἰδίας ἀθρότητος, τοῦτο μόνον ὑπεστήριξε κατὰ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὅτι οὔτε πᾶσα τοῦ βίου δυσπραγία εἶναι συνέπεια τῆς θεῖας ὀργῆς, οὔτε πᾶσα βιοτικὴ εὐπραγία εἶναι ἔνδειξις τῆς θεῖας εὐμενείας, ἀλλ' ὅτι καὶ παρ' ἀξίαν, καὶ κατὰ μόνην τὴν ἀπόλυτον βουλὴν τοῦ Ὑψίστου, ὑπάρχουσιν εὐπραγία τε καὶ δυσπραγία ἐν τῷ βίῳ, οἷα εἶναι καὶ τὰ ἴδια αὐτοῦ δεινοπαθήματα.

- 14 Ἐὰν εἶναι πολύτεκνος ὁ ἀσεβής, εἰς μάχαιραν μὲν θὰ πρόκεινται τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἄρτου δὲ δὲν θὰ χορτάζωνται τὰ ἔκγονα (βλαστοί) αὐτοῦ.
- 15 Ὅσους περισώσῃ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ, θὰ ἀποθάνωσι τὸν ἐκ λοιμοῦ θάνατον, καὶ ἀθρήνητοι παρὰ τῶν χηρῶν αὐτῶν θὰ ταφῶσιν¹.
- 16 Ἐὰν συνεσώρευσεν ἀργύριον ὡς χοῦν, καὶ ἱματισμὸν παρεσκεύασεν ὡς πηλόν,
- 17 θὰ ἔχη μὲν παρασκευάσει αὐτὸς καὶ θὰ ἐνδυθῆ ὁ δίκαιος, θὰ διανεμηθῆ δὲ ὁ ἄκακος τὸ ἀργύριον αὐτοῦ.
- 18 Ὡς σπητὸς οἴκησιν θὰ κτίσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ὡς καλύβην ἀγροφύλακος θὰ αὐτοσχεδιάσῃ αὐτήν.
- 19 Πλούσιος θὰ κατακληθῆ, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀξιωθῆ καὶ δευτέρον νὰ κατακληθῆ.
μόλις θὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ θὰ ἐκλίπῃ ἐν τῷ ἅμα.
- 20 Τρόμοι θανάτου θὰ κατακλύσωσιν αὐτὸν ὡς πλήμμυραι ὑδάτων, ἀνέμου λαίλαψ (σίφων) θὰ ἐκκλέψῃ αὐτὸν νυκτός.
- 21 Βίαιος ἄνεμος ἐξ ἀνατολῆς θὰ ἄρῃ αὐτόν, καὶ θὰ ἀπέλθῃ, καὶ ὡς θύελλα θὰ ἀναρπάσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτοῦ.
- 22 Ἀνηλεῶς θὰ ἐκπέμπῃ ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ τὰ βέλη αὐτοῦ, πάσῃ σπουδῇ θὰ ζητῆ νὰ ἐκφύγῃ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ.
- 22 Ἐπιχαιρόντες θὰ κροῦσιν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας (οἱ ἄλλοι), καὶ ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν θὰ ἀπελάσωσιν αὐτὸν ἐκσυρίττοντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ *

- 1 Ναί, ἔχει τὸν τόπον αὐτοῦ ὁ ἄργυρος ὅθεν ἐξάγεται, καὶ ὁ χρυσὸς ὅθεν ἀποδιυλίζεται καὶ ἀποκαθαίρεται.

1. Ὡς *λοιμόβλητοι* δὲν θὰ ἀξιωθῶσι ταφῆς κανονικῆς οὐδὲ θὰ παρακολουθῶνται εἰς τὸν τάφον ὑπὸ τῶν εἰθισμένων *θρήνων* τῶν χηρῶν, ἀεὶ ἐγκαταλείπουσι.

* Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἐκφερόμενα ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ (στχ. 1—28) εἶνε λόγοι τοῦ αὐτοῦ Ἰώβ, περιέχουσιν δὲ συνέχειαν καὶ συμπλήρωσιν τῶν σκέψεων αὐτοῦ περὶ τοῦ οἰκτροῦ τέλους τοῦ ἄφρονος καὶ ἀσεβοῦς, προσθέτουσι καὶ τὴν βαθυτέραν *αἰτίαν* τῆς τοιαύτης ἐκβάσεως τῆς τύχης αὐτοῦ, παρὰ πάσας τὰς ἄλλας αὐτοῦ προσπαθείας καὶ τοὺς ἀγῶνας περὶ τοῦ ἐναντίου. Καταλήγων δέ, λέγει, οὕτως ὁ ἀσεβής καὶ ἄφρων δι' οὐδὲν ἄλλο εἰ μὴ δι' ἄγνοιαν καὶ ὀλιγορίαν τοῦ κυριωτάτου τούτου, ποῦ καὶ πῶς ποριστέα ἢ μόνη ἀσφαλῆς καὶ ἀληθινὴ εὐδαιμονία. Ναί μὲν φροντίζει ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπιμελῶς ἀνερευνᾷ καὶ ἀναζητεῖ τὰς πηγὰς τῶν ἄλλων τοῦ βίου ἀγαθῶν καὶ πάντα πράττει πρὸς εὖρεσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑλικῶν πόρων τῆς εὐ-

- 2 Λαμβάνεται ὁ σίδηρος ἀπὸ χώματος
καὶ ὁ χαλκὸς ἐκτίθεται ἀπὸ λίθου (τοῦ χαλκίτου).
- 3 Εἰς τοῦ σκοτόυ τὰ πέρατα εἰσχωρεῖ ὁ ἄνθρωπος καὶ εἰς τὰ ἔσχατα
ὄρια προβαίνων,
διορῶσει πετρώματα ἐντὸς τοῦ σκοτόυ καὶ στρώματα ἐντὸς τοῦ ζόφου
τοῦ ἄδου.
- 4 Διανοίγων οἰήραγγας διασχίζει τὰ μὲν ἀπὸ τῶν δέ,
ὅσα δὲ διαφεύγουσι τοὺς πόδας τοῦ ἀνθρώπου, κρέμανται ὑπὲρ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ
- 5 καὶ ἡ γῆ ἢ ὑπερθεν ἐκτρέφουσα σῖτον
ἄρδην ἀνασκάπτεται κάτωθεν ὡς ὑπὸ πυρός.
- 6 Καὶ σαπφείρων μὲν ἔδρα εἶναι οἱ λίθοι αὐτῆς,
χρυσοῦ δὲ ψήγματα εὐρίσκει ἐν τῷ χώματι αὐτῆς.
- 7 Ἐν ἧ ὁδῷ ὄρνεον δὲν ἐγνώρισεν,
οὐδὲ γυπὸς ὄμμα παρετήρησε,
- 8 Σκύμνοι ὑπερήφανοι δὲν ἐπάτησαν,
οὐδὲ διῆλθεν ὁ λέων ὁ ἄγριος.
- 9 ἐκεῖ ἐκτείνει ὁ ἄνθρωπος τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς πέτραν ἀπορροῶγα
καὶ ὄρη ἀπὸ τῶν βάθρων αὐτῶν ἀνασκάπτει,
- 10 Διώρυγας διανοίγει ἐντὸς βράχων,
καὶ πᾶν τὸ πολύτιμον διαβλέπει τὸ ὄμμα αὐτοῦ.
- 11 Πάλιν δὲ συνέχει ῥειμάτων διεκροάς,
καὶ εἰς φῶς ἐξάγει τὰ ἐγκρυπτόμενα (ψήγματα).
- 12 Ἄλλ' ἢ σοφία πόθεν ἐξευρίσκειται,
καὶ τῆς συνέσεως τίς εἶναι ὁ τόπος;
- 13 Οὐδεὶς βροτὸς γινώσκει, πόσου τιμᾶτ ἰ,
οὐδὲ εἶναι εὐρετὴ ἐν τῇ γῆ τῶν ζώντων (ἀνθρώπων).
- 14 Ἡ ἄβυσσος λέγει, δὲν εἶναι ἐντός μου,
ἢ δὲ θάλασσα δηλοῖ ὅτι δὲν εἶναι παρ' ἐμοί.
- 15 Ὡς ἀντίτιμον αὐτῆς δὲν δίδεται χρυσὸς ἄπεφθος,
οὐδὲ ἄργυρος ζυγίζεται ὡς ἀντάλλαγμα αὐτῆς.
- 16 Ἀντιστάθμισμα δὲν ἔχει χρυσὸν τὸν ἐξ Ὁφείρου,
οὐδὲ ὄνυχα πολύτιμον καὶ σάπφειρον.

πραγίας, ἀφροντιστεῖ ὁμως περὶ τοῦ πρώτου καὶ τιμωτάτου κτήματος, περὶ
τῆς σοφίας τῆς θείας, τῆς πηγῆς ταύτης τῆς ἀκραιφνοῦς θεοσεβείας καὶ
τῆς παρομαρτούσης ταύτης ἀληθινῆς καὶ μονίμου εὐδαιμονίας τοῦ ἀνθρωπί-
νου βίου.

- 17 Δὲν ἔχει τιμὴν ἴσην πρὸς χρυσίον καὶ ὕαλον,
οὐδὲ ἔχει ὡς ἀντάλλαγμα σκευὴ χρυσᾶ.
- 18 Κοραλλίων καὶ κρυστάλλου δὲν γίνεται μνεῖα παρ' αὐτήν,
καὶ τῆς σοφίας ἢ κτήσις εἶναι τιμιωτέρα μαργαριτῶν.
- 19 Τοπάζιον Αἰθιοπίας δὲν εἶναι ἰσότημον πρὸς αὐτήν,
οὐδὲ χρυσὸς καθαρὸς ἰσοτάλαντος αὐτῇ¹.
- 20 Πόθεν λοιπὸν ἔρχεται ἡ σοφία,
καὶ τίς τῆς συνέσεως ὁ τόπος;
- 21 εἶναι κεκαλυμμένη ἀπὸ παντὸς ζῶντος (βροτοῦ),
καὶ κεκρυμμένη ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ.
- 22 Ὁ ἄδης καὶ ὁ θάνατος εἶπον,
ἀκοή (=φῆμη) τις μόνον περιῆλθεν εἰς τὰ ὄτα ἡμῶν περὶ αὐτῆς.
- 23 Ἡ ἄγουσα πρὸς αὐτήν εἶναι τῷ Θεῷ καταληπτῆ,
καὶ αὐτὸς γινώσκει τὸν τόπον αὐτῆς.
- 24 Αὐτὸς εἶναι ὁ ἐποπτεύων μὲν τῆς γῆς τὰ πέρατα,
ἐμβλέπων δὲ τὰ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν πάντα,
- 25 ὅπως κανονίζῃ τοῦ ἀνέμου τὴν ῥοπὴν (=ὁρμὴν).
καὶ ζυγοστατῇ τοῦ ὕδατος (τῆς βροχῆς) τὸ μέτρον,
- 26 Ὅτε τῷ ὑετῷ διεχάρασσε τὸ ὄριον αὐτοῦ,
καὶ ταῖς ἀστραπηβόλοις βρονταῖς ἔτασσε τὴν ὁδὸν αὐτῶν,
- 27 τότε κατεῖδεν αὐτήν καὶ κατεμέριρσεν αὐτήν,
κατεσκόπησεν αὐτήν, καὶ δὴ καὶ ἐξιχνίασεν αὐτήν.
- 28 εἶπε δὲ τῷ ἀνθρώπῳ, ἴδου ἡ θεοσέβεια εἶναι ἢ σοφία,
καὶ ἡ ἔκκλησις ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἶναι ἢ σύνεσις².

1. Περὶ τοῦ αὐτοῦ χρυσίου, ὡς καθαρωτάτου καὶ πολυτιμοτάτου γίνετα λόγος καὶ ἄλλοθι, καὶ ἤδη ἀνωτέρω κεφ. 22, 24.

2. Τὰ ἐν τοῖς στίχοις τούτοις (12—18) περὶ τῆς σοφίας λεγόμενα ἐνταῦθα δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν διάφορα οὔτε τῶν ἐν ταῖς Παροιμίαις (8:23—31), οὔτε τῶν ἐν Σοφίᾳ Σολομῶντος (κεφ. 7—8) καὶ ἐν Σοφίᾳ Σειράχ (κεφ. 24) περὶ αὐτῶν λεγομένων, δικαίως δὲ ἐξελήφθησαν ὑπὸ πολλῶν ὡς προοίμια καὶ προανακρούσματα αὐτῆς τῆς ἐν τῇ Κ' Διαθήκῃ σαφέστερον διατυπωθείσης διδασκαλίας περὶ τῆς Θεῆας σοφίας ἢ τοῦ Λόγου, ὡς ἰδίας τινὸς προσωπικῆς παρὰ τὸν Θεὸν ὑποστάσεως, καίτοι ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσιν οἱ διαμφισβητήσαντες τὴν εἰρημένην ὀντολογικὴν ἐκδοχὴν, καὶ μόνον τὴν ψυχολογικὴν καὶ ἠθικὴν ἐνδοχὴν ὑποστηρίζοντες, μάλιστα διὰ τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ ῥητῶς λεγόμενα. Ἀλλὰ τὸ ἐν δὲν ἀποκλείει τὸ ἕτερον, καὶ ἡ ὀντολογικῶς νοουμένη Θεῖα Σοφία, ὡς πλήρωμα πάσης σοφίας, δύναται κάλλιπτα νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνέχουσα καὶ τὴν ἀνθρωπολογικῶς καὶ ἠθικῶς νοουμένην ἀληθινήν σοφίαν, ἐν τρόπῳ ὁ συνδυασμὸς οὗτος ὑπάρχει ἐν τε ταῖς Παροιμίαις καὶ ἐν τῇ Σοφίᾳ Σολομῶντος καὶ τῇ τοῦ Σειράχ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ.

- 1 Συνεχίζων δὲ ὁ Ἰὼβ τὴν ἑαυτοῦ διάλεξιν εἶπεν.
- 2 ὦ, πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἔζω εἰς μῆνας, οἷαι ἦσαν οἱ ποῖν,
εἰς ἡμέρας, οἷαι ἦσαν ἐκείναι, καθ' ἃς με ἐφρούρει ὁ Θεός!
- 3 Ὅτε ἐφεγγεν ὁ λύχνος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου,
καὶ ὑπὸ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐβάδιζον ἐν τῇ σκοτίᾳ!
- 4 ὡς ἤμην ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τοῦ φθινοπώρου (τῆς ἀκμῆς) μου,
ὅτε ἡ τοῦ Θεοῦ εὐνοία ἦτο ἐπὶ τοῦ σκηνώματός μου,
- 5 ἦτο ἔτι μετ' ἐμοῦ ὁ Ὑψιστός,
καὶ κύκλω μου ἦσαν τὰ τέκνα μου!
- 6 ὅτε εἰς ἀφρόγαλα ἐλούοντο οἱ πόδες μου,
καὶ ἐλαίου ῥύακας ἔχεον οἱ βράχοι παρ' ἐμοῦ·
- 7 ὅτε ἀνηρχόμην ἀνὰ τὰς πύλας (τὴν ἀγορὰν) τῆς πόλεως,
καὶ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς ἐτίθειτό μου ὁ δίφρος,
- 8 μὲ ἔβλεπον οἱ νέοι καὶ ἐκρύπτοντο,
οἱ δὲ πρεσβύτεοι προσεξάνισταντο καὶ ἔμενον ὄρθιοι·
- 9 ἄρχοντες συνεκράτουν τὴν ὁμιλίαν,
καὶ χεῖρα ἐπέθετον ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῶν.
- 10 μεγιστάνων ἡ φωνὴ συνείχετο,
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἐκολλᾶτο εἰς τὸν λάρυγγα αὐτῶν.
- 11 Ναί, οὓς ὅπερ μὲ ἤκουεν, ἐμακάριζέ με,
καὶ ὀφθαλμός, ὅστις με ἔβλεπεν, ἐμαρτύρει ὑπὲρ ἐμοῦ,
- 12 διότι ἐλυτρούμην πένητα, ἐπιζητοῦντα βοήθειαν,
καὶ ὄρφανόν, μὴ ἔχοντα ἀντιλήπτορα·
- 13 εὐλογία ἀπολλυμένου ἤρχετο ἐπ' ἐμέ,
καὶ χήρας καρδίαν κατηύφραινον.
- 14 Δικαιοσύνην ἤμην περιβεβλημένος,
καὶ ἡ δικαιοκρισία μου ὡς περιβόλαιον καὶ τιάρα περιέβαλλέ με.
- 15 Ὑπῆρξα ἐγὼ ὀφθαλμός τοῦ τυφλοῦ
καὶ ποὺς τοῦ χωλοῦ,
- 16 πτωχῶν πατήρ ἤμην ἐγώ,
καὶ ἀγνώστων μοι ἀνθρώπων τὴν δίκην ἀνεξέταζον.
- 17 ἀδίκων μυλόδοντας συνέτριβον
καὶ ἐξέσπων τὴν λείαν ἀπὸ τῶν ὀδόντων αὐτῶν.
- 18 Ἔλεγον δὲ κατ' ἐμαυτόν, μετὰ τῆς νεοσιᾶς μου θὰ ἀποθάνω,

- καὶ ὡς φοῖνιξ¹ θὰ πολυημερεύσω.
- 19 Θὰ ἔχη πρόσθοδον ἢ ῥίζα μου εἰς ὕδωρ,
καὶ δρόσος θὰ διανυκτερεύῃ ἐπὶ τῶν φύλλων μου
- 20 Θὰ ἔχω ἀκμάζουσαν τὴν δόξαν μου,
καὶ τὸ τόξον μου θὰ ἀνηβῆ ἐν τῇ χειρὶ μου.
- 21 Ἐμοῦ λαλοῦντος ἤκουον οἱ ἄλλοι καὶ ἀνέμενον.
ἔσιώπων δὲ καὶ οὐδὲν ἀντίτεινον εἰς ὃ συνεβούλευον.
- 22 Μετὰ τὸν ἕμὸν λόγον δὲν ἐδευτερολόγουν,
καὶ ὁ λόγος μου ἐνεσταλάζετο ἐπὶ τῶν καρδιῶν αὐτῶν.
- 23 Ὡς βροχὴν ἀνέμενόν με,
καὶ τὸ στόμα αὐτῶν διήνοιγον ὡς εἰς ὄψιμον ὑετόν.
- 24 Καὶ ὁσάκις μὲν προσεγέλωσιν πρὸς αὐτούς, δὲν ἐπίστευον²,
καὶ ἀφορμὴν δὲν μοι ἔδιδον νὰ καταπέσῃ ἡ φαιδρότης τοῦ προσώπου
[μου.
- 25 ὁσάκις δὲ προέκρινον τὴν εἰς αὐτούς ἄγουσαν, καὶ προσηρόχημι αὐτοῖς.
ὡς κεφαλὴν ἐκαθήμην μεταξὺ αὐτῶν,
καὶ ἐσκήνουν ἐν αὐτοῖς ὡς βασιλεὺς ἐν μέσῳ τοῦ ἰδίου ἀγῆματος,
ὥσπερ πενθοῦντας παρκαυθούμενος αὐτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

- 1 Ἀλλὰ τώρα καταγελωσί μου νεώτεροί μου εἰς τὴν ἡλικίαν,
ἄνθρωποι, ὧν τοὺς πατέρας θὰ ἀπηξίουσιν νὰ συγκαταλέγω μετὰ τῶν
[κυνῶν τῶν ἐμῶν βοσκημάτων.

1. Τὰ ἐπόμενα συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς τοῦ φοῖνικος ἐνταῦθα ὡς δένδρου μᾶλλον ἢ ὡς δρυόεντος ἀποδοτέου Αἰγυπτιακοῦ.

2. Οὕτω μὲν κατὰ λέξιν ἀποδοτέον τὸ ἀντίστοιχον ἑβραϊκόν (δὲν ἐνεπιστεύοντο, δὲν ἦσαν πεπεισμένοι), ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δύναται νὰ νοηθῆ διαφόρως, ὄχι μὲν βεβαίως οὕτως, ὡσεὶ ἐθεώρουν τὸ πρᾶγμα ἀπίστευτον (ὑπολαμβάνοντες αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον λίαν σοβαρὸν καὶ οἰονεὶ ἀγέλαστον), ἀλλ' ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι ἡ τοῦ προσώπου μου ἰλαρότης καὶ τὸ μελίχιον δὲν ἐνέπνεον αὐτοῖς τοιαύτην ἐμπιστοσύνην, ὥστε νὰ λάβωσι θάρρος καὶ λησμονοῦντες τὸ ὀφειλόμενον σέβας νὰ μοὶ παρέχωσιν ἀφορμὰς δυσαρσεκείας καὶ κατηφείας. Εἶναι ὅμως δυνατὸν καὶ ἄλλη τις ἐξήγησις, κατ' ἀντιστροφὴν τῆς συντάξεως, οὕτως· προσεγέλωσιν αὐτοῖς, ὁσάκις ἐν κινδύνοις καὶ δυσχερείαις ἐφαίνετο ὅτι ἦσαν ἀποτεθαρρημένοι καὶ τὴν πεποιθήσιν ἀποβαλόντες, καὶ ἡ ἐμὴ φαιδρότης συνετέλει εἰς τοῦτο, ὥστε ἀνακτιώμενοι θάρρος νὰ ἀγωνίζωνται ἀναλόγως καὶ νὰ κρατῶσί με πάντοτε φαιδρὸν καὶ ἰλαρὸν. Δὲν ἀποκλείεται μὲν ἡ τοιαύτη ἐννοία ἐκ τῶν συμφραζομένων, καὶ μάλιστα τοῦ ἐπομένου στίχου (25), ἀλλ' ἔχει τι τὸ ἐξιζητημένον

- 2 Καὶ αὐτὴ δὲ τῶν χειρῶν αὐτῶν ἡ ἰσχὺς τί πρὸς ἐμέ,
ἀφ' οὗ ἀπέλιπεν αὐτοὺς ἡ ἄλλη ἀκμὴ καὶ εὐπορία ;
- 3 εἶναι τοιοῦτοι, οἵτινες, ἐξ ἐνδείας καὶ πείνης κατεσκληρότες,
πλανητεύουσι μὲν ἐν τόποις αὐχμηροῖς, σκοτεινοῖς, κεχερσωμένοις καὶ
[ἐρήμοις,
- 4 ἀποδρέπουσι δὲ πρὸς τροφήν αὐτῶν
βλίτα παρὰ τοὺς θάμνους καὶ ῥίζας ἀρκεύθου,
- 5 ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους ἀπελαύνουσιν ἀπὸ τῆς κοινωνίας
καὶ ἐπιβοῶσιν ἐπ' αὐτοὺς ὡς κλέπτας.
- 6 Πρὸς κατοικίαν αὐτῶν ἔχουσι τὰ φρικτότερα μέρη τῶν χαραδρῶν,
τὰς τρώγλας τῆς γῆς καὶ τὰς ὁπὰς τῶν πετρῶν.
- 7 Ἐκπέμπουσι κραυγὰς ὡς ὄνοι ὀγκώμενοι μεταξὺ τῶν θάμνων,
καὶ ἐξαπλοῦνται ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν,
- 8 ἄφρονες ἀνθρωπίσκοι, αὐτὸ τοῦτο ἀνώνυμοι καὶ ἄδοξοι,
τῆς χώρας ἀπόβλητοι καὶ ἀποδιώκτοι !
- 9 Τοιοῦτοι οἱ ἄνθρωποι, πρὸς οὓς ἐγενόμην νῦν ὡς κιθάρισμα
καὶ ὡς χλεύης καὶ ὀνειδούς διαλάλημα.
- 10 Βδελύσσονται με καὶ ἀφίστανται ἀπ' ἐμοῦ.
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου μου δὲν συγκρατοῦσιν ἐμπυτισμόν.
- 11 Ἐπειδὴ μου ὁ Θεὸς ἐχάλασε τοῦ τόξου τὸ νεῦρον,
ἐχάλασαν καὶ αὐτοὶ πρὸ προσώπου μου τὸν ἑαυτῶν χαλινόν.
- 12 Φαύλων συρφετὸς ἐπηγέρθη κατ' ἐμοῦ δεξιόθεν,
ἐκτρέπουσί μου τοὺς πόδας καὶ τὰς ἰδίας κακοτεχνίας ἐπισωρεύουσι,
[κατ' ἐμοῦ,
- 13 Ἀνασκάπτουσι μὲν τὴν ὁδὸν ἣν θὰ βαδίσω ἐγώ,
συγκατασκευάζουσι δὲ τὰ τοῦ ὀλέθρου μου, οὐδενὸς ἀνταμυνομένου.
- 14 Ὡς ἐπίκλυσις εὐρεΐα εἰσωθοῦνται,
καὶ ὡς δεῦμα παταγοῦν εἰσκυλιδοῦνται.
- 15 Ἰρόμοι συστρέφονται κατ' ἐμον,
καὶ καταδιώκεται μὲν ὡς ἄνεμος θυελλώδης τὸ εὖχός μου,
παρέρχεται δὲ ὡς νέφος ἡ σωτηρία μου.
- 16 Καὶ ἤδη ἐκχεῖται (=αἱμάσει) ἡ ψυχὴ μου ἐντός μου,
ἡμέραι ὀδύνης κατέσχον με,
- 17 Τὴν νύκτα διαπεῖρει τὸ πῖθος τὰ ὀστέα μου ἐπάνω μου,
καὶ δὲν ἔχουσιν ἠσυχίαν οἱ πόνοι οἱ κατατρώγοντές με.
- 18 Ἐνεκα τῆς σφοδρότητος τοῦ κακοῦ ἠλλοιώθη μου τὸ ἔνδυμα (=δέριμα),
συσφίγγει με ὡς τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου.

- 19 Εἰς πηλὸν ἔρριπέ με,
καὶ ἀφωμοιώθην πρὸς χοῦν καὶ τέφραν,
20 Κράζω πρὸς σέ, καὶ δὲν μοὶ ἀποκρίνεσαι,
ἴσταμαι ἔμπροσθέν σου, καὶ παρορᾶς με.
21 Μετετρέπης εἰς ἀντίπαλόν μου ἀμείλικτον,
ἐπέκεισαί μοι μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως τῆς χειρός σου.
22 Εἰς ὕψος ἀνάγων με ἐπιβιβάζεις με ἐπὶ τοῦ ἀνέμου,
καὶ οὕτω διατῆκεις με, δευστοποιεῖς με διὰ τοῦ φόβου σου.
23 Ναί, γνωρίζω, εἰς τὸν ἰάφον, (ἢ ἄδην) θὰ με ἐπαναγάγῃς,
εἰς τὸν οἶκον, τὸν καθωρισμένον παντὶ ζῶντι.
24 Ἄλλὰ δὲν ἐκτείνει τις τὴν χεῖρα ἐν ὄρα καταρρεύσεως,
καὶ ἐν καρῶ συμφορᾶς δὲν ἐπικαλεῖται βοήθειαν;
25 Ἦ μήπως ὑπῆρξα ἄδακρυς ἐγὼ πρὸς σκληροτυχοῦντας,
ἢ ἡ ψυχὴ μου ἦτο ἄπονος πρὸς ταλαιπωρουμένους;
26 Ναί, καλὸν ἀνέμενον, καὶ ἐτῆλθε κακόν,
ἀνέμενον φῶς, καὶ ἦλθε σκότος.
27 Ἀναβράζουσι τὰ ἔγκατά μοι, καὶ ἡσυχίαν δὲν ἔχουσιν,
ἡμέραι ὀδύνης συνήντησάν μοι.
28 Ἡμαυρωμένος περιίγω, καύματος μὴ ὑπάρχοντος,
βοήθειαν ἐπικαλοῦμαι, ἐν πληθούσῃ ἐκκλησίᾳ ἀνιστάμενος.
29 Δρακόντων (ἢ θώων) ἐγενόμην ἀδελφός,
καὶ στρουθοκαμήλων σύντροφος.
30 Ἡμαυρώθῃ τὸ δέριμα μου ἐπάνωθέν μου
καὶ τὰ ὀστέα μου ἐφρύγησαν ὑπὸ καύματος.
31 Οὕτως ἐγένετο ἡ κινύρα μου εἰς πένθος
καὶ ἡ σῦριγξ (ἢ αὐλός) μου εἰς κλαυθμοῦ ἦχον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ'.¹

- 1 Ἔχω συνθηκολογήσει ἐγὼ μετὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ μου,
καὶ πῶς θὰ ἐπωφθαλμίω πρὸς παρθένον;

1. Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ συμπληροῦται ὁ ἐν τῷ 29ῳ κεφαλαίῳ ἀρξάμενος καὶ ἐν τῷ 30ῳ ἐξακολουθήσας νέος μονόλογος τοῦ πολυπαθοῦς ἀνδρός, ἡ δὲ πρὸς ἄλληλα διαφορὰ τῶν τριῶν κεφαλαίων εἶναι αὕτη, ὅτι ἐν τῷ 29ῳ παρίστατο ὁ Ἰώβ περιπαθῶς νοσταλγῶν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ ὧν πρὶν ἀπῆλθεν ἀγαθῶν, ἐν δὲ τῷ 30ῳ θρηνεῖ ἐπὶ τῇ ἐπελθούσῃ ἀντιθέσει τοῦ νῦν παρόντος πρὸς τὸ παρελθόν, ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ πάλιν ἐξαίρει τὴν τοῦ ἰδίου βίου ἀγνότητα, σωφροσύνην, δικαιοσύνην καὶ φιλανθρωπίαν, ἐπιμένει δὲ εἰς ὅ,τι καὶ πρότερον ἐφρόνει, ὅτι ἡ καταλαβοῦσα αὐτὸν συμφορὰ

- 2 Τίνα δὲ μοῖραν ἐπινέμει ὁ Θεὸς ἄνωθεν,
καὶ τίνα κληρονομίαν ἐξ ὕψους καταπέμπει ὁ Παντοδύναμος ;
- 3 Δὲν εἶναι ὄλεθρος τῷ ἀσεβῆτι
καὶ κακοπραγία τοῖς ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν ;
- 4 Δὲν βλέπει αὐτὸς τὰς ὁδοὺς μου,
καὶ δὲν ἐξαριθμεῖ τὰ βηματά μου πάντα ;
- 5 Ἐὰν ἐν ἀπάτῃ διεπορεύθην
καὶ εἰς δόλον ἔσπευσεν ὁ πούς μου,
- 6 Δὲν ἔχει ἢ νὰ ζυγίσῃ με ἐν ζιγῶ δικαιοσύνης,
καὶ μάθῃ τὴν ἀκακίαν μου ὁ Θεός.
- 7 Ἐὰν τὸ βῆμά μου ἐξέκλινε τῆς εὐθείας ὁδοῦ,
καὶ ἡ καρδία μου ἐπηκολούθησε τῷ πονηρῷ ὀφθαλμῷ μου
καὶ κηλὶς τις προσεκολλήθη ταῖς χερσὶ μου,
- 8 τότε νὰ σπείρω ἐγὼ καὶ νὰ τρώγῃ ἄλλος,
καὶ τὰ βλαστήματά μου (ὅσα ἐφύτευσα νὰ ἐκριζωθῶσιν.
- 9 Ἐὰν ἡ καρδία μου ἐξέστη ἐπὶ γυναίκι (ξένη),
καὶ ἐνήδρευσα εἰς τὴν θύραν τοῦ πλησίον μου,
- 10 Τότε νὰ ἀλέθῃ (θητεύῃ) ἡ γυνή μου παρ' ἄλλω,
καὶ ἄλλοι νὰ ἐπιπέσωσιν ἐπ' αὐτῆς,
- 11 Ναί, εἶναι αἰσχροῦργημα τὸ τοιοῦτον.
καὶ ποινικῇ κρίσει ὑπαίτιον.
- 12 Εἶναι πῦρ, δίκαιον μέχρι πανωλεθρίας νὰ καταφάγῃ,
καὶ μέχρι τῆς ὄψης νὰ εξαφανίσῃ τὰ γεννήματά μου πάντα.
- 13 Ἐὰν εἰς οὐδὲν ἐλογιζόμην τὸ δίκαιον τοῦ δούλου ἢ τῆς δούλης μου,
ἐν ταῖς πρὸς με διαφοραῖς καὶ ἀντιλογίαις αὐτῶν,
- 14 Τότε θὰ ἔπραττον τι ἐγὼ, ἐὰν ἐπεγείρετο ὁ θεός,
καὶ θὰ ἀπελογούμην τίς, ἐὰν ἐποιεῖτο ἐπισκοπήν;
- 15 Ὁ ἐμὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ πλάσας δὲν ἔπλασε καὶ αὐτόν;
εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δὲν παρεσκεύασεν ἀμφοτέρους ἐν τῇ μήτρᾳ;
- 16 Ἐὰν ἀπεποιήθην τῶν ἀδυνάτων (πενήτων) τὴν ἐπιθυμίαν
καὶ ὀφθαλμοὺς χήρας ἐξέτηξα (ἀπήλιψα),
- 17 μόνος δὲ ἔφαγον τὸ ψωμίον μου
καὶ ὀρφανὸς δὲν ἔφαγε μετ' ἐμοῦ,

μόνην αἰτίαν ἔχει τὴν αὐθαίρετον τοῦ Ὑψίστου βουλήν, καὶ ὅτι αὐτὸς
καὶ ἔτοιμος εἶναι καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ διαδικασθῇ πρὸς αὐτόν, ἀγογγύστως δὲ
νὰ ὑποστῇ τὰ πάντα, ἐν ἣ περιπτῶται αὐτὸς ὁ Θεὸς θὰ ἀνέκηρυττεν αὐτόν
ἐνοχον καὶ ἐνδίκως πάσχοντα ὅσα κατέλαβον αὐτόν δεινά.

- 18 καὶ τοῦτο, ἐν ᾧ ὁ μὲν ἐκ νεότητός μου ἀντρέφετο παρ' ἐμοὶ ὡς πατρί,
τὴν δὲ ἀπὸ κοιτίας μητρός μου ἐχειραγώγουν.
- 19 Ἐάν τινα παρεΐδον ἐλλείψει ἐνδύματος ἀπολλύμνον
καὶ πτωχὸν στερούμενον σκέλης,
- 20 Ἐὰν αἱ (θερμανθεῖσαι) ὀσφύες αὐτοῦ δὲν μὲ εὐλόγησαν,
καὶ ἐκ τοῦ ἐρίου τῶν ἁμνῶν μου δὲν ἐθερμάνθη,
- 21 Ἐὰν ἀπειλῶν ἐπέσεισα τὴν χεῖρα κατὰ ὄρφανού,
ἀφορῶν εἰς ἣν ἐν τῇ ἀγορᾷ εἶχον ἐπικουρίαν,
- 22 νὰ ἀποπέση ἀπὸ τοῦ ὤμου ἢ ὠμοπλάτη μου
καὶ ὁ βραχίον μου νὰ συντριβῇ ἀπὸ τῆς περόνης αὐτοῦ!
- 23 Ναί, ἀπειχον ἐπιμελῶς ἀπὸ πάσης κακώσεως τῶν ἀδυνάτων,
συνεχόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου τοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ὀλέθρου
καὶ τῆς συνειδήσεως τῆς ἐμῆς ἀδυναμίας πρὸς τὸ ἐκείνου ὕψος.
- 24 Ἐ ν τὸν χρυσὸν ἔθηκα ὡς ἐλπίδα μου,
καὶ τὸ ἀπεφθεν χρυσίον προσηγόρευσα ὡς πεποιθήσιν μου.
- 25 Ἐὰν ἠθροάνθη, διότι ἐπληθύνθη ἡ οὐσία μου,
καὶ ἐχάρην διότι εὗρεν ἡ χεῖρ μου ἀφθονίαν,
- 26 Ἐὰν μετὰ εὐλαβείας προσέβλεπον τὸν ἥλιον ὡς λάμποντα,
καὶ τὴν σελήνην ὡς μεγαλοπρεπῶς βαίνουσαν,
- 27 καὶ ἐθέλχθη μὲν ἡ καρδία μου ἔνδον,
ἡ δὲ χεῖρ μου ἐπετέθη ἐπὶ τοῦ στόματός μου, ὡς φίλημα ἀποστέλ-
λουσα πρὸς αὐτά.
- 28 —Ναί, εἶναι καὶ τοῦτο ἔγκλημα, τῇ ποινικῇ κρίσει ὑπαίτιον,
ὡς κατασοφισμὸς τοῦ Θεοῦ ὑπερθεν.—
- 29 Ἐὰν ἐπεχάρην ἐπὶ τῷ ἀτυχήματι τοῦ μισοῦντός με,
καὶ ἠγαλλίασα διότι κακὸν συνήνητησεν αὐτῷ·
- 30 ἐὰν εἰς τὸν λάρυγκά μου ἐπέτρεψα νὰ ἀμάρτη
ζητῶν ἐν ἀραῖς τὴν ψυχὴν (ζωὴν) αὐτοῦ·
- 31 ἐὰν καὶ μεταξὺ τῶν συσκήνων μου εὐρίσκετό τις
μισῶν αὐτὸν καὶ ἀκορέστως ἐχόμενος τῶν σαρκῶν αὐτοῦ.
- 32 —Ἐένον δὲν ἠνειχόμεν νὰ διανυκτερεύσῃ ἔξω,
ἦνοιγον τὰς θύρας μου πρὸς τὸν δρόμον.—
- 33 Ἐὰν ὡς ὁ Ἀδὰμ (ἢ κατὰ ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν) ἀπέκρυπτον τὸ
παράπτωμά μου
καὶ ἐν τῷ κόλπῳ μου συνεκάλυπτον τὸ ἀμάρτημά μου,
34 συνεκάλυπτον δὲ ἔξ ἀνθρωπαρεσκείας, διότι εὐλαβούμενος τὸν πολὺν
ἴχλον,

- καὶ ἐκ φόβου τῆς παρὰ τῶν ἀνθρώπων καταφρονήσεως
 ἠσύχαζον ἔνδον καὶ δὲν ἐξηρχόμην θύραζε.
- 35 ὦ, πόσον ἐπεθύμουν νὰ εὑρισκον τὸν ἀκούσοντά με!
 ἐπιθυμῶ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἢ τοῦτο·
 νὰ ἔδιδεν ὁ Ὑψιστος ἀπάντησιν εἰς ὅσα εἶπον
 καὶ εἰς ἣν κατ' ἐμοῦ ἔγραψε κατηγορητήριον ὁ ἀντιδίκος μου (δηλ.
 οἱ 3 φίλοι)..
- 36 Ἴδου βεβαιῶ ὡς ἐνυπογράφως καὶ ἐνόρκως, ὅτι τὴν ἀπάντησιν ταύτην
 [θὰ ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων μοι,
 καὶ θὰ περιβαλλόμεν ὡς στέφανον.
- 37 Θὰ ἀπηρίθμουν. (θὰ ἐξεδιηγούμην) Αὐτῶ τὰ βήματά μου,
 καὶ θὰ προσωμίλουν αὐτῶ ὡς κριτῆ (μετὰ πεποιθήσεως'.
- 38 Ἐὰν ἡ γῆ, ἣν ἔχω νῦν, κατακραυγάζῃ κατ' ἐμοῦ (ὡς σφειεριστοῦ)
 καὶ οἱ αὐλακες αὐτῆς προσκλαίωσιν ἐναντίον μου'
- 39 Ἐὰν τὴν γονιμότητα (τοὺς καρπούς) αὐτῆς ἔφαγον ἄνευ ἀγγυρίου,
 καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ πρὶν ἰδιοκτῆτου αὐτῆς κατεπόνησα,
- 40 Τότε ἄκανθαν νὰ βλαστήσῃ ἀντὶ σίτου,
 καὶ ὕλην ἀγορίαν ἀντὶ κριτῆς.

(*Ἐπεται συνέχεια)

B. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ.